

S.D.E.

M. Lib. & Information Science (2014 COURSE) : SUMMER - 2019
SUBJECT: APPLICATION OF INFORMATION TECHNOLOGY
(In Library & Information Centre)

Day: Wednesday

Date: 24/04/2019

S-2019-4792

Time: 03.00 PM TO 06.00 PM

Max. Marks: 70

N.B.:

- 1) All questions are **COMPULSORY**.
 - 2) Figures to the right indicate **FULL** marks.
-

Q.1 Define ICT and discuss the scope, concepts and components of it. (12)

OR

Explain the concepts of Digital and Hybrid libraries. State advantages of digital libraries over traditional libraries.

Q.2 What is electronic publishing? State its importance in libraries with example. (12)

OR

Explain how computers can be used in acquisition and circulation sections of libraries.

Q.3 Answer any **TWO** of the following: (14)

- a) How INFLIBNET helps in resource sharing? Explain with examples.
- b) How Internet is useful in providing library services? Explain with examples.
- c) What is Network? Differentiate between MAN and WAN.

Q.4 Answer any **TWO** of the following: (14)

- a) What is OSI (Open System Interconnection)? Explain the functions of OSI in detail.
- b) What is packet switching? Explain its advantages?
- c) Explain the concepts of database and state its components.

Q.5 Write short notes on any **THREE** of the following: (18)

- a) Benefits of fiber optics media
- b) CDS/ ISIS
- c) Role of e- books
- d) Differentiate between LAN and MAN
- e) Virtual library

* * * *

मराठी रुपांतर

सूचना:

- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
- २) उजवीकडील अंक गुणांचा निर्देश करतात.

प्र.१ माहिती तंत्रज्ञानाची व्याख्या देवून माहिती तंत्रज्ञानाची व्याप्ती संकल्पना व घटक यावर (१२) चर्चा करा.

किंवा

अंकीय ग्रंथालये व हायब्रीड ग्रंथालये यांची संकल्पना सांगून अंकीय ग्रंथालयाचे पारंपारीक ग्रंथालयाप्रती असलेले फायदे स्पष्ट करा.

प्र.२ अंकीय प्रकाशने म्हणजे काय? ग्रंथालयात अंकीय प्रकाशनाचे महत्त्व उदाहरणासह स्पष्ट करा. (१२)

किंवा

ग्रंथालयातील उपार्जन व देवघेव विभागात संगणकाचा उपयोग कसा होतो ते सांगा.

प्र.३ खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (१४)

- अ) रिसोर्स शेअरिंग साठी इनफ्लिबनेट कसे साह्य करते? उदाहरणासह स्पष्ट करा.
- ब) ग्रंथालयीन सेवा देण्यासाठी इंटरनेट कसे उपयुक्त ठरते? उदाहरणासह स्पष्ट करा.
- क) नेटवर्क म्हणजे काय? मॅन व वॅन मधील फरक स्पष्ट करा.

प्र.४ खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (१४)

- अ) ओ.एस.आय. (ओपन सिस्टिम इंटरकनेक्शन) म्हणजे काय? ओ.एस.आय. चे कार्य सविस्तर स्पष्ट करा.
- ब) पॅकेट स्विचिंग म्हणजे काय? पॅकेट स्विचिंग चे फायदे सांगा.
- क) डाटाबेस ची संकल्पना सांगून त्याच्या घटकांविषयी माहिती सांगा.

प्र.५ खालीलपैकी कोणत्याही तीनवर टीपा लिहा. (१८)

- अ) फायबर ऑप्टिक्स माध्यमाचे फायदे
- ब) सी.डी.एस. / आय.एस.आय.एस.
- क) ई-बुक्स ची भूमिका
- ड) लॅन व मॅन मधील फरक
- इ) अभासी ग्रंथालय

* * * *